

Acta Juris Stetinensis

2021, nr 1 (vol. 33), 219–221
ISSN: 2083-4373 eISSN: 2545-3181
DOI: 10.18276/ais.2021.33-15

Marian Banach

dr

emeritus

ORCID: 0000-0002-8033-9244

Kinga Stasiak, Wojciech Szczepan Staszewski, Anna Szarek-Zwijacz (red.), *Prawo międzynarodowe publiczne. Studia i Materiały. Tom II*

Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego
Jana Pawła II, Lublin 2019, ISBN 978-83-8061-428-4, ss. 171

Z przedmowy redaktorów wynika, że tom II jest kontynuacją rozpoczętej w 2006 roku serii wydawniczej, w której Katedra Prawa Międzynarodowego i Prawa Unii Europejskiej (wcześniejsza nazwa: Katedra Prawa Międzynarodowego Publicznego) Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II prezentuje studia i artykuły naukowe przygotowane przez przedstawicieli prawa międzynarodowego z różnych ośrodków akademickich. Do publikowania swoich prac naukowych zaproszono także doktorantów.

Tom II – w porównaniu do tomu I – został rozbudowany o nowe działy. Zaliczyć do nich należy dział poświęcony historii prawa i stosunków międzynarodowych. Autorzy sygnalizują, że będą w nim zamieszczać teksty dokumentów, które już kiedyś ukazały się w różnych opracowaniach, a także nowe, by przybliżyć ich treść szerszemu ogółowi badaczy.

Kolejny dział to opracowania prezentujące sylwetki i twórczość naukową profesorów prawa międzynarodowego (kontynuacja z tomu I). Autorzy zamierzają też

kontynuować publikację dokumentów międzynarodowych z zakresu polskiej praktyki traktatowej.

Jak wynika z przedmowy, Autorzy postawili sobie ambitne cele. Sądząc po imionach i nazwiskach redaktorów – specjalistów prawa międzynarodowego – mają wszelkie przesłanki, aby te cele osiągnąć. Tomem tym autorzy oddają zarazem hołd jednej ze współredaktorek – dr Kindze Stasiak, która zmarła w 2019 roku.

Na uwagę zasługują wszystkie artykuły i studia prezentowane w dziale pierwszym. Każdy z nich omawia ważną kwestię z dziedziny międzynarodowego prawa publicznego. Omówiono m.in. wpływ konfliktów zbrojnych na traktaty (dr L. Brodowski), pojęcie sporu między państwami w orzecznictwie trybunałów międzynarodowych: Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej i Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości (dr Ł.D. Dąbrowski). Do orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości nawiązuje też dr E. Krzysztofik w artykule pt. „Problem nazwisk obywateli migrujących” (s. 41 i n.).

Z kolei ochronie praw człowieka poświęcono dwa opracowania: dr A. Wedeł-Domarackiej („Prawne podstawy i zakres współpracy organizacji międzynarodowych w sferze realizacji praw człowieka – przypadek Rady Europy i Unii Europejskiej” – s. 137 i n.) oraz dr I. Topy („Migracyjna detencja dzieci a międzynarodowe standardy ochrony praw człowieka” – s. 121 i n.).

Wśród artykułów znajdują się także dwie pozycje związane z historią. Regulacje międzynarodowe w „Instytucjach” Gaiusa to przedmiot zainteresowania dr. I. Leraczyk (s. 73 i n.), która zajęła się także konsekwencjami naruszenia nietykalności posłów kartagińskich (s. 57 i n.).

Do współczesnych nam czasów nawiązuje mgr A. Szwed, pisząc o uruchomieniu unijnej procedury kontroli praworządności wobec Polski (s. 107 i n.). Natomiast dr M. Półtorak za przedmiot swojego opracowania obrała Europejski Urząd Wsparcia w Dziedzinie Azylu (EASO) (s. 87 i n.). Autorka już w tytule artykułu stawia znak zapytania: czy to jest „tylko” urząd czy już agencja? Odpowiedź znajdziemy w opracowaniu.

Jak wynika z tej krótkiej prezentacji, w II tomie „Studiów i materiałów” podjęto rozważania na temat wielu istotnych zagadnień. Spektrum zainteresowań autorów jest bardzo szerokie: od czasów sprzed naszej ery aż po czasy nam współczesne. Wszystkie opracowania cechuje wnikliwość, co potwierdzają nieraz bardzo obszerne przypisy.

W dziale „Profesorowie prawa międzynarodowego” dr hab. B. Krzan (Uniwersytet Wrocławski) przybliżył czytelnikom sylwetkę prof. dra hab. Karola Wolfkego z Uniwersytetu Wrocławskiego (s. 155 i n.), „legendarnej postaci”, powszechnie

znanej prawnikom międzynarodowcom. Wielu z nas cytowało i cytuje do dziś fundamentalne pozycje jego autorstwa. Warto zatem pochylić się nad opracowaniem prof. B. Krzana. Sądzę, że dział ten będzie stale obecny w kolejnych tomach „Studiów i Materiałów”.

Dział zatytułowany „Z historii prawa i stosunków międzynarodowych” prezentuje Akt Unii Lubelskiej z 1569 roku w opracowaniu dr A. Szarek-Zwijacz (s. 175 i n.). Warto zauważyć, że oryginał obrazu Jana Matejki „Unia lubelska” znajduje się w Muzeum Narodowym w Lublinie jako depozyt Muzeum Narodowego w Warszawie.

Ostatni dział przygotowany przez dr. hab. W.S. Staszewskiego zawiera dwustronne umowy o ochronie grobów i cmentarzy zawarte przez Polskę (s. 191 i n.). W końcowej części tomu zawarto natomiast bogatą bibliografię wykorzystanych przez autorów opracowań naukowych.

Niezwykle chwalebne jest, że pojawia się coraz więcej inicjatyw lokalnych ośrodków akademickich z zakresu prawa międzynarodowego publicznego (lubelskie „Studia i Materiały”, krakowskie „Problemy Współczesnego Prawa Międzynarodowego, Europejskiego i Porównawczego”), do których piszą prawnicy międzynarodowcy z różnych uczelni. Taka wymiana myśli pracowników naukowych jest bardzo cenna, nie zastąpi nam jednak corocznych sesji naukowych organizowanych z okazji zjazdów katedr prawa międzynarodowego publicznego i osobistych kontaktów. Miejmy nadzieję, że wkrótce do nich powrócimy.